Dien avond vlotte de conversatie niet meer, en verstrooid verward nam ik al gauw afscheid. Ik vroeg haar niet of ik terug mocht komen, en zij zei ook niets.

Maar den volgenden avond was ik weer bij haar. En weer hetzelfde cokette spel van aantrekken en afstooten, aantrekken en afstooten. Ik zag dat spel, en ik ondervond fel de pijniging, en toch kon ik niet nalaten, haar telkens weer te bezoeken. Zoo ging het een week achtereen. Het was voor mij een tijd van afwisselend geluk en ellende, al naar het haar beliefde mij te behandelen. Mijn gemoedsstemmingen wisselden van droevigsten weemoed tot blinde extaze, en aldoor was ik onrustig. Thuis, tegen Jeanne was ik kribbig, norsch; ik kon niets van haar velen, om de futielste nesterigheid hadden we een hoogloopenden twist kunnen krijgen, als zij niet steeds de wijste was geweest en maar gezwegen had. Ze was nog zachter, nog oplettender, nog toegewijder dan anders, voorkwam meer nog dan vroeger mijn geringste wenschen. Ze maakte zich blijkbaar ongerust over mij; ik zag er betrokken uit, ik hield mijn hoofd niet bij het eenvoudigste gesprek, verschrikte bij het minste ongewone geluid; als er hard gebeld werd; als er een brief of telegram kwam, ontstelde ik. — Jeanne kon me dan bezorgd aankijken en vroeg wat er aan scheelde.

Maar ik ontweek het antwoord, en zweeg mokkend of zocht een uitvlucht. Haar goedheid, haar trouwe liefde ergerden me.

Die ergerden me meer dan alles.

Was het schuldbesef?

Ik trachtte in die dagen herhaaldelijk mezelven te peilen, wilde weten waar ik met mezelven aan toe was.

Ik voerde een geweldigen innerlijken strijd. Suze werd mij met den dag onontbeerlijker. Aan den anderen kant stond Jeanne, de traditie, mijn goede naam, mijn vredig en ingetogen huwelijksleven. Suze had een ontzettenden invloed op mij; dagelijks werd die grooter. Ik voelde, daf ik daaraan nooit meer zou kunnen ontkomen.

Het weerzien van haar was als een wonder geweest: zij was een heerlijk licht, waarin ik .... de kleinheid, de sleur, de burgerlijkheid van mijn huwelijksleven met Jeanne ineenen zag, en ik voelde, dat mijn tijd gekomen was om een groote, beslissende daad te doen; er was een diepe, hevige hartstocht in mijn leven gekomen. Ik zag mijn weg: Suze.

Op een middag had ik weer met haar gewandeld.

Langs de zee.

We waren op een bank aan den boulevard gaan zitten praten, en het gesprek was voor het eerst nu eens op mijn vrouw gekomen. Zij hoorde mij uit: hoe Jeanne dan toch wel was, en als ik haar (ik vrees, dat ik het niet zonder geringschatting deed) van Jeanne's nauwgezette plichtsbetrachting, haar keurigheid in het gezin, haar dagelijksche bezorgdheid voor mij, en haar eenvoud had verteld, lachte Suze schamper: — „ik ken dat soort," zei ze spottend, — „alles loopt als een klok. Nooit een knoop van je jas. Het eten nooit een minuut te laat op tafel. Maar dat is ook alles. Wel zoo, heb jij ook al zoo'n onbeduidend zieltje getrouwd?"

Dien middag thuisgekomen, was ik grimmiger dan ooit. Het eten raakte ik niet aan.

Op een poging van Jeanne om een gesprek te beginnen had ik met een snauw geantwoord.

Boosaardig was ik in de voorkamer gaan zitten, ongeduldig het uur verbeidend, dat ik Suze dien avond aan haar woning bezoeken kon, om haar alles te zeggen wat dien middag op de wandeling niet mogelijk geweest was..... en dat was veel .....

Dan ineens kwam Jeanne binnen. Ze legde zacht haar armen om mijn hals, en snikte. Ik wilde haar wegduwen, maar het gelukte me niet.

Ze klemde mij dicht aan haar borst, en schreide als een zinnelooze.

— O, Geert, Geert, zeg dan toch wat er aan scheelt. Ik houd het niet meer uit. 's Nachts doe ik geen oog dicht van onrust."

En als ik met een boosaardig gegrom ongeduldig van neen knikte, jammerde ze: „O, man, zeg het dan toch.

Je bent zoo bleek en zoo veranderd.

Toe, ga naar een dokter, ik zou geen raad weten als je echt ziek werd ....."

Was het door mijn overspannen gemoedstoestand, ik weet het niet, maar ik werd er beroerd van; het greep me daar ineens tot in het diepste van mijn ziel.

Ik was ontsteld van zooveel liefde en geduld en toewijding, en dat terwijl ik . .

Dat was nu dat „onbeduidende zieltje," d at nauwgezet haar plicht deed, en daarmee uit.

Vrinden, ik kreeg het zoo te kwaad.

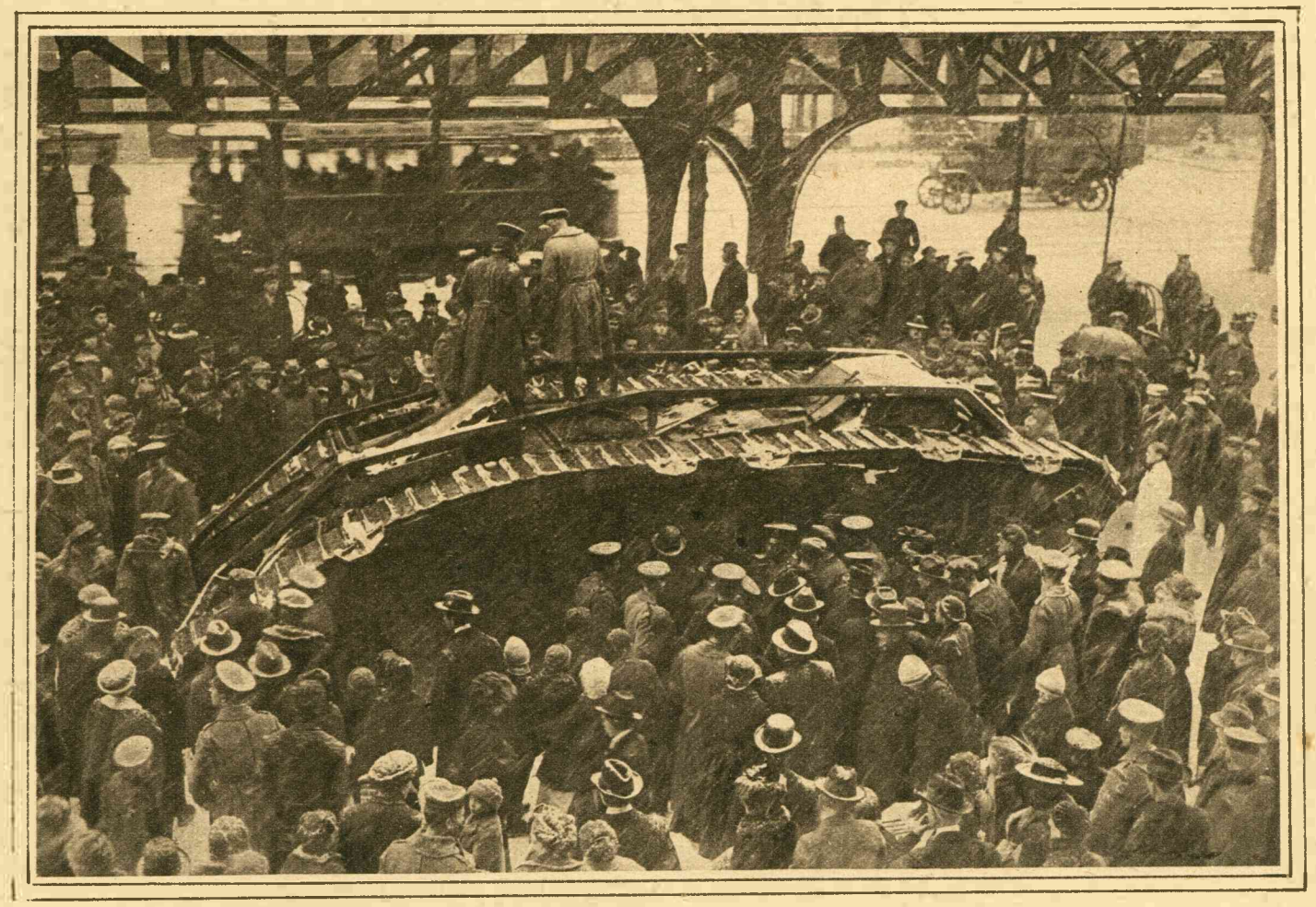
Ik weerde haar zacht af, stond op, en verliet het huis. Uren heb ik toen rondgedwaald.

In een naburig café heb ik eindelijk een afscheidsbrief aan Suze geschreven.

EEN ENGELSCHE TANK IN BERLIJN.

Op den tweeden Kerstdag hobbelde door de straten van Berlijn een geheel onbeschadigd buitgemaakte Engelsche tank, die onder het talrijke publiek groot opzien baarde. Hij werd naar de tentoonstellingshallen van den Zoölogischen Tuin overgebracht, alwaar hij tegen een Mark zal te bezichtigen zijn. De baten zullen ten voordeele van de nabestaanden van gevallen soldaten zijn, speciaal van het tweede leger.

Laat in den avond ben ik naar huis gegaan, en daar heb ik mijn vrouw hartelijk gekust of ik haar na een droeve afwezigheid weervond.

Ik heb in dien ernstigsten avond wellicht van heel mijn leven als in een openbaring beseft, dat zij, de trouwe, goede, toegewijde een deel van mijzelf was; en de andere een vrèèmde .... ik weet dat nu voor mijn heele leven, en nooit, nooit, daar ben ik zeker van, zal ik voor een hartstocht voor een „hoogstaande vrouw" of een kunstenaresse of wie ook mijn lieve, trouwe Jeanne, mijn „onbeduidend zieltje" in den steek laten.

Nooit.

JOB STEIJNEN.

Wat John Dalwijk vertelde

door Cissy van Marxveldt.

Ik kan niet alles doen," zei ze.

„Je wist vooruit hoe het hier zou zijn."

„Maar ik kan niet alles doen," herhaalde ze.

„Dienstboden kan ik je niet geven."

„Je verlangt zooveel van me."

„Niets meer dan elke man hier van zijn vrouw verlangt. Het is werken en nòg eens werken."

Ze leunde haar hoofd op de hand, keek rond in het vertrek waarin alleen het allereenvoudigste stond. En ze had altijd zoo veel van mooie dingen gehouden. Ze staarde voorbij hem, ofschoon ze toch vrouwelijk de stuursche uitdrukking op zijn gezicht gezien had.

Daar waren groeven in zijn voorhoofd, die er vroeger nooit geweest waren, en zijn oogen, die haar vroeger altijd hadden toegelachen, keken nu stroef over haar heen. Hij scheen altijd in gedachten te zijn.

Alleen met den knecht, een ruwen Canadees, dien ze niet uit kon staan, had hij lange gesprekken over verbeteringen, die hij aan de farm dacht aan te brengen, over de paarden, Blacky en Bessie en Bird.

En over de koeien, die vreeselijke beesten, dacht ze.

„Als ik alles vooruit geweten had," zei ze meer tot zichzelf. Toen haperde ze. Hij sloeg met zijn rijzweep, alsof hij iets heel onaangenaams weg wou slaan.

„Was je zeker niet hier gekomen," zei hij, zich naar haar omdraaiend.

„Och, ik weet het niet," zuchtte ze moedeloos.

„Ik weet niets meer. Niets."

„Jij bent hier nog geen jaar," zei hij. „En ik ruim tien."

Als hij nog meer gezegd zou hebben, was ze op gestoven, dat voelde ze.

Nu kwam er in haar een groot medelijden met hem, die hier al tien jaar gewerkt had.

En een heel groot medelijden met zich zelf.

Ze knipte met de oogen.

„Ik weet wel, dat je je best doet Frits," zei ze. „Dat weet ik wel."

„En toch vin je 't hier vreeselijk?"

„Ja," zei ze. „Toch vin ik 't hier vreeselijk."

't Was even stil tusschen hen.

Hij aarzelde voor hij de vraag deed, die zij verwachtte. „Wil je dan naar Holland terug?"

„Ik weet het niet," zei ze. Het was een ander antwoord dan ze had willen geven.

Hij stond op om te gaan, zette zijn slappen vilten hoed op, liep naar de deur.

„Zou je mij geen zoen willen geven Frits?"

„Och." Hij schokte met zijn schouders.

„Nee, het hoeft niet," zei ze. En toen hij den deurknop al omgedraaid had, vroeg ze nog: „Zou je het erg vinden, als ik naar Holland terugging?"

„Daar spreek ik niet over," zei hij.

Ze bleef alleen in de kale kamer. Ze zag Frits wegrijden met Jack, den knecht. Ze gingen naar de stad, uren ver, en zouden den heelen dag wegblijven. Ze zou weer alleen zijn, zoo ongeloofelijk alleen. En de eene dag was als de andere, werken, koken, werken, wasschen, wèrken, wèrken.

Ze haatte dat droge, dorre, saaie, vermoeiende huiswerk. Hoe had ze ooit zoo dwaas kunnen zijn om te denken, dat zij in Canada gelukkig zou zijn. Toch, als Frits anders was .....Ze keek naar haar handen, die ruw waren, en de nagels, die ze vroeger zoo keurig verzorgde, waren stomp en leelijk geworden. Voor hèm, dacht ze, weer met dat groote medelijden om zichzelf. En toch, als hij anders was, dan.... Ze stond op. Daar niet aan denken nu. Ze kon naar Holland terug als ze wilde. Naar Holland terug .....

Buiten zag ze om zich heen; wat stil en geweldig en eenzaam was alles. Ze moest loopen, hard loopen, veèl loopen.